

csak Tannernét (Margit) illeti elismerés, különben az utolsó felvonás zárkötésének szenvedélyes, magával ragadó s valóban sikerült kiviteléért. Dalfőld (Faust) nem sok dicserőre számíthat; Philippovics (Mephisto) gyarló csekélyt pedig, jó szándékán kívül még bátor sága is menti, hogy erejét ily messze túlhaladó szerepet vállal. Vezérynél Siebel ismeretes virágját csinosan énekelte és a közönség zajos tapsa folytán ismételte is. A nézőtér meg lehetőségeit.

KÖZGAZDASÁG.
A debreczeni kereskedelmi testületnek a kereskedői testülettel szervezése tárgyában készített felhívása.

A pesti szab. polgári kereskedőtisztület tekintetes elnökségének P e s t e n . (folytatás.)

Az iskolák fenntartása költséggel jár ugyan, de ha összehasonlítjuk ezen költségek fedezésére szükséges anyagi áldozatokat, vajmi csekélyeknek lennének azok, azon szellemi nyereséghez képest, melyet közvelenül saját magunk hasznavehető segédkekké felfelvitel tanoncok által élvezhetünk, és mily óriási befolyásnak lehetnének azon csekély áldozatok ugy szellemi, mint anyagi tekintetben hasznok felvirágzására. Az iskolák ügyének a testületek által leendő erőteljes felkarolása annyival is inkább, sőt mulhatatlanul szükséges, a mennyiben a törvényhozás ez ügyben már törvényerőre emelkedett ipartörvények szerint nem intézkedett.

Az 5-ik pontban említett nézetünk szerint a testületek egymásközi időközti érintkezése mulhatatlanul szükséges, a mennyiben gyakran oly esetek fordulnak elő, a midőn a testületek közös fellépése és közreműködése hazai kereskedelmi viszonyainkra döntő befolyással lehetnének. Jelenleg ily eset előfordulását sem tudnánk, van-e tudomásunk az ily hová fordulnunk, mert hivatalos tudomás alig van egy testületnek is, a másik létezéséről; még kevésbé bir tudomással azon rendszabályokról, melyeket egy, vagy más testület a kereskedés érdekében és a köznevelődés előmozdítása tekintetében életbeléptetett jónak és cseleszeretnek látott. — És pedig bizonyos és reméljük, hogy életnek is részint az iskolák, részint más kereskedelmi ügyekben egy, vagy más testület által oly intézkedések, melyek a helyi viszonyok tekintetbe vétele mellett más testületek által is utánzandók lennének.

A kereskedőtisztület elnökei és választmányainak erkölcsi kötelessége lévén a belső ügyrend kezelésén kívül a helyi viszonyok tanulmányozása és minden kereskedelmi mozzanattal szemmel kísérése, — a központi választmányhoz évenként felküldendő jelentésekben foglalt adatok és statisztikai kimutatások által bő anyagot és alkalmat szolgáltatásnak oly intézkedések megtételére, melyek hazai bel és kül kereskedelmünk érdekei előmozdítása tekintetében cseleszeret és szükségesek lennének. — A mostani körülmények közt, a midőn kereskedelmi viszonyaink csak egyes esetben, egyes tásulatok, és bizonyos egyesek által kísértetnek figyelemmel, a megkezdett mozzanatok csak egyes vidékek érdekei előmozdítására terjedhetnek ki, — még kevésbé nyitnak alkalmat a kereskedelmi és iparkamaráknak, hogy hiteles és kimerítő tudósításokat adhasanak a kereskedelmi ügyükről.

A közszellem előmozdítása és a köznevelődés utáni törekvésekre szabványos ható rendszerét, s elbe léptető nélkül is, Európa többi állama példájára az iparszabadságot. Összinté örömmel tudósítottunk annak idejében a kormány ezen korszerű intézkedését, s nem önkénylül, mert áldásos befolyása ipar és kereskedelmi ügyeinkre mindenütt észlelhető. De a midőn korlátlan szabadságot óhajtottunk az ipar és kereskedelem fejlesztésére, ugyanakkor elkerülhetetlen szükségességnek tartjuk, a társulás eszméjének felkarolása mellett szigorú megtartását az önmagunk által alkotott szabályoknak, és szigorú rendet a testületek beladminisztrációjában.

Az 1849-ik évi iparrend biztosította ugyan némileg a testületek részére az önmaguk által alkotott alapsabályok törvény előtti érvényességét, de korántsem oly mértékben, mint a hogy azt a kereskedelmi rend és érdekek meg kívánták volna. — Az említett új iparrend azonban még szeleesebb alapokra fekteti az iparszabadságot, s ha nem is tartunk azon eshető ségétől, hogy a még lennáló testületek ezáltal véglegesen feloszlásának, mégis szükségesnek tartjuk, hogy az új iparrend által megajánlott kötelek, új, és a kor követelményeinek megfelelőleg alkotandó alapsabályok által megerősítessenek, — az előhaladás és szigorú kereskedelmi rend alapján. — Nem szándékunk a testületek belügyeire vonatkozó részletek fejtegetésébe bocsátkozni, szorítkozunk kizárólag a segédke viszonyairól megemlékezni.

mintha az egyéni szabadság elnyomására törekednénk! sokkal jobban szeretjük a szabadságot, sokkal jobban ragaszkodunk az öntudat és önbecsülés eszméjéhez, mintsem, hogy ily vétkesnek mondható gondolatok szívtünkbe helyt adnánk. Mi szeretjük és óhajtuk, a fátalágot szabadnak látni, mert csak a szabadság élvezetében, de gondos vezetés mellett érlelhető benne a művelődés utáni vágy.

Hogy e nyilatkozatunk nem csupán pusztá szó, bizonyítja a helybeli kereskedő segédke „Önképző együletének” nemcsak fennállása, de egy szellemi, mint anyagi támogatásunk mellett virágzása is. Bűszkeségünket találjuk abban, ha fiatalainknál azon buzgó törekvést észlelhetjük, hogy a társadalmi téren illendemes magaviselet és műveltség által, azon állást foglalják el, mely őket megilleti.

De ezen meggyőződésünk nem zárja ki azon lehetőséget, hogy a lehető legnagyobb szabadság élvezése mellett is, ne követeljük oly szabályoknak szigorú megtartását, melyek csaknem a legszabadelvűbb alapokon nyugvó társulati fenntartáshoz; de erkölcsi szempontból is szükségesek. A mennyire csak helybeli társulásaink rendszeret engedni, testületeink teljes erővel igyekeznek az itt szolgáltatandó segédke erkölcsi magaviseletére befolyást gyakorolni. — A segédkeknak a testület elnökségéhez való bejelensé követeletvén, a bejelentett segédke bizonyítványai a testület iródlájában tételnek le, s a kitépő segédke csak azon bizonyítványai hitelesítettnek tekinthetők, melyek a segéd becsültesített igazolják.

Mi teljes meggyőződésből pártoljuk e rendszabályt, mert befolyást gyakorolunk a

segédke becsületes magaviseletére az üzletben, és főnőköik inánt, merteljeit vesszük a bizonyítványok hamisításának, s ebből kifolyólag megőjük az idegen tagársakat oly segédke felvételől, kikre a vagyonkezelést nyugodtan bíznunk nem lehet.

Sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy ezen, nemcsak saját magán vagyoni érdekeinknél fogva, de az erkölcsi előmozdítása tekintetéből is cseleszeret intézkedés, más testületek által nem gyakorolattik.

A tanítványok iskoláztatása után a testületek legfontosabb intézkedései közé tartozik a kereskedői kórházak felállítás, és azoknak a kor igényeinek megfelelő fenntartása. — Igaz, hogy a kórház ügyek felkarolásának szükségessége már régebben beismertetett, s ha szét nézzük az országban több városban, hol kereskedői tagárságnak testületekké nem alakultak, kereskedői kórházakat még is találunk. (Vége köv.)

1872. IV

Előfőzet
Helyben és
Egy évre 10 Ft —
Fél évre 5 —
Előfizetési pénz a
Főpiaz, Vese
szerkesztőségbe
Előfizetési
Telegri K. K.
désében s a szerkeszt
a postabiz

Nyilttér.

A kadasuteza elején 1834-ik sz. alatti házban, egy bolt, három szoba, konyha stb. hozzátartozókból álló. — Ezentul még egy másik, két szoba, egy konyha stb. álló lakosztály is pünkösdtől kezdve bérbbe adandó.

Értekezhetni **Katz Jakabnál.**
66 1—3
Felelos szerk. és kiadótulajdonos: **OLAH KAROLY.**

A kérvén
O) Alkotmány felelős kormány áll nek, ugy törvényhatalmú törvények rendelethez eng ama törvények véle felelnek meg is azon lyek a közzételt elő

Egészen másk viszonyok közt, me manyok rendelkezé

Ez utóbbi eszok rendszerint elle manyrendeleteknek, gusuk szerint hibás házára veszélytozódó Nálunk, — mellett is — kétegy many felelős minde Annál fogva, a társnak, és a törv tulvitelenek tetleg sek, sem törvényha tik magokat hivatva Fenmarad azon zési jog a kormá és irányzatai el

H I R D E T É S E K.

TAVASZI NAPERNYŐK
és
KELMEK
gazdag választékban, igen jutányos áron kaphatók
Rott Lipót és Társánál,
főpiaz Takarékpénztár épület.

A. H. MENTZE
Legnagyobb varrógép raktár.

Nagy varrógép raktár.
Debreczenben a Scheer-ház alatt a „Bika”-val szemben.
Weehler és Wilson-féle
Grover és Baker-féle varrógépek.
Circular elastic és
Eliás Howe-féle amerikai varrógépekből,
nemkülönbön kézi varrógépekből és igen kitűnő mangorló gépekből
dusgazdagon felszerelt raktárt tartunk. Az első forrásokkal való közvetlen összeköttetés folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a fentvezetett gépeket ocsóbb áron adhatjuk, mint azok Pesten és Bácsban kaphatók.

Hirdetés.
Van szerencsém a n. érd. közönségnek tudomására juttatni, hogy tisztelettel czegőltetőzai saját házamba teszem át, s ennél fogva árucikkeim átállításának megkönnyebbítése tekintetéből, raktáromban levő áruimat:
gyári árra leszállítottam.
Figyelembe vánlom a n. érd. közönségnek, hogy ezen leszállított áruim jóvá márczius közepéig vagy legtelegebb végeig fog tartani, mivel akkor megkezdem az átköltözködést.
A n. érdemű közönség szives látogatását kérem tisztelettel:
Bosznay Karoly.
Különösen figyelembe ajánlom, fehér és színes klattani ingeimet és lábravalóimat, mit is szinte gyári áron árulok. 76 8—8

Debreczen, Széchenyi-utca 1813. sz. alatt.
Ámbár nálam folytonosan gazdag választékban találhatók Howe Eliás, Singer, Grover és Baker, Taylor (családi gép) — Non plus ultra — Wilson Gibbs és több másféle szerkezetű varrógépek: hátorokodom a r. köziségnek, illetőleg az urólyegek figyelmét az egyes családok és iparosok használatára a szakértők által lejegyezésekké elismert

Wheeler és Wilson-féle
varrógépekre felhívni, s egyszerűsággal megjegyezni, hogy Európában legnagyobb „Friester és Rossmann-féle” varrógépárban készült Wheeler és Wilson-féle gépek eredeti minőségben Debreczen városában és vidékén egyedül nálam kaphatók. Ugyazint a valódi
amerikai Wheeler és Wilson
varrógépek egyedül nálam mindenkor kaphatók, a valódiságáról jót alkot!
A folytonosan növekvő szükséglet s egynehány száz vendék bizonyítványai, kiknek névsorát üzletem helyiségében mindenki megismerheti, felment minden további ajánlástól. Magam személyesen oktatok, vendéket díjtalan, a gépek használhatóságára 5 évi jótállás mellett szolgálhatok magyarr. német és francia nyelven szerkesztett utmutatást fizetve.
Tá. czéna, selyem, legfinomabb gépjól mindig kapható nálam, a legjutányosabb árszabály mellett. Nagy tisztelettel
A. H. Mentze,
a varrógépek egyetlen főnyitókésége Debreczenben és vidékén. 114

Eladó ház.
Nyomatóutczán 798. számú s három szobát, konyhát, kamrát, pinczét tartalmazó cseréppel fedett legjobban karban álló ház, jó istállóval, s felszerelt kúttal ellátva, utánna való óndódi földjével együtt minden órában szabad kézből eladó.
Értekezhetni a bantlakó tulajdonosokkal. 150 6—2

Segéd-könyvtárnoki állomás.
A debreczeni ref. főiskola könyvtáránál a könyvtári segéd állomása haladós által megüresedvén, ez állomásra 40 havi, vagy 480 trtnyi évi díj mellett egy a könyvtári munkálatokhoz legzükségesebb ismeretekkel bíró, legalább az egyetemes irodalom történetéhez és könyvszerkezethez valamennyire érő latin és német nyelvet alapszabán tudó és kellő anyagi biztosítékok kimutatni képes egyén kívántatik.
Ez állomást elnyerni kívánók jelentkezzenek az april 22-dikén kezdetű veendő egyházkerületi gyűlésig, legtelegebb í. évi május hó 1-5 napjáig főtiszt. Révész Balint superintendens urnál. 10 3—3
Keit Debreczenben 1872. márczius 26.
Megbizásból a főiskolai könyvtárnok.

Eladó majorsági föld.
A péterfia temetőtől a nagyerdő felé vezető út mellett a sétakert csőszház szomszédságában 8 ezer négyszög ölnyi egészen bekerített majorsági föld, mely 8 kapa jó karban levő és cseres pajtával ellátott szőlős és gyümölcsös kertből, és 4 hold lucznás kertből, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.
Értekezhetni n. péterfia utca 977 szám alatt lakó tulajdonossal. 162 2—3

Hirdetés.
A jankai 215 sz. telekkönyvbe irt 3 hold 100 négyszög ölet tevő 24 és fél kapában munkált jankai, pajta épületes, szüretelő edényekkel ellátott szőlő, a hozzá tartozó díozsigé 1185 sz. könyvbe írva levő ugynevezett padalyai pinczével együtt, szabad kézből eladó. Értekezhetni íranta Debreczenben naputczán 2498 sz. a. lakó tulajdonossal. 162 2—3

Eladó ház.
Miklós-utczán 1959. sz. a. téglából épült cseréppel fedett, több lakosztályból és egyéb helyiségekből álló ház földjével együtt eladó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 151 3—3

Szathmáry testvérek.
divat s nőruhakészítési terme Széchenyi utczán Debreczenben.
Ajánlja a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ujonnan érkezett tavaszi napernyőket, a legdivatosabb tavaszi felöltőket és női kalapokat, lehetőleg legolcsóbb árakban.
Napernyők eredeti gyári árakban kaphatók.
74 6—2

Haszonbérlet kerestetik.
Kerestetik haszonbérbe Debreczentől 1 s fél—2 óra járásnyira egy földbirtok, mely négyötnyilas terjedelemmel bir, s rajta alkalmas lakó, s gazdasági épületek vannak.
Ajánlatokat elfogad, s felvilágosítással szolgál a „Debreczen” szerkesztősége. 157 3—2

Eladó ház.
A czegléd burgundia utcazi 36-ik számú ház 4 szobával konyhával, kamrával, 2 pinczével, 4 lóra való istállóval, nagy udvarral, nagy házi kerttel és 8 köbös külső földjével eladó. —
Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 161 2—3

QUENTZER TESTVÉREK PESTEN
Nador-utca 1-ső szám
ajánlják legnagyobb választékú, elismert jószágú, ugy saját — mint szintén a legjobb hirt franczia, angol és német — gyártmányu
Nemez és selyem kelméjü kalapjaikat urak, ifjak és gyermekek számára
legolcsóbb gyári árakon, nagyban és kicsinyben. **Bizományi főraktár Debreczen és környékére**
8 2—2
Kubinyi Kálmán,
előbb:
Márton László
kereskedésében.
Piac-utczán, a Kis-templom mellett.